

Kenmerken van de regio

Aantal inwoners
597.350

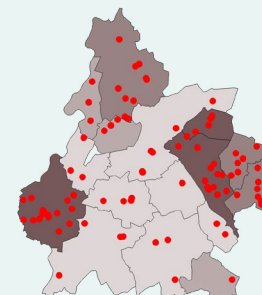

Aandeel 75-plussers
10,6%

Hoger aantal 75-plussers dan landelijk
Landelijk gemiddelde is **8,1%**.

● Intramurale locatie

Stedelijkheid
 ■ dunbevolkt
 ■ dichtbevolkt

Relatief **weinig** locaties t.o.v. landelijk beeld

Gemiddeld **13** locaties per 1.000 klanten.
Landelijk gezien zijn dit gemiddeld **18** locaties.

Huidige vraagontwikkeling

Aantal Wlz-klanten
8.954

Waarvan in eigen woonomgeving
1.567

Ongeveer **gelijke** verhouding klanten in eigen woonomgeving als landelijk.

Waarvan intramuraal en geclusterd VPT
7.387

Op de wachtlijst

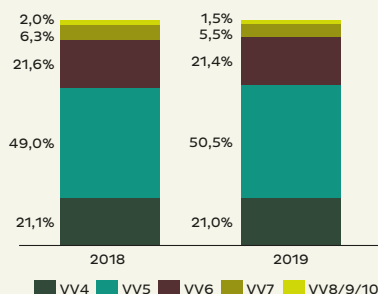
Actief wachtenden
69

Dit is **1,0%** van het aantal opgenomen Wlz-klanten.

Niet-actief wachtenden
703

Dit is **9,8%** van het aantal opgenomen Wlz-klanten.

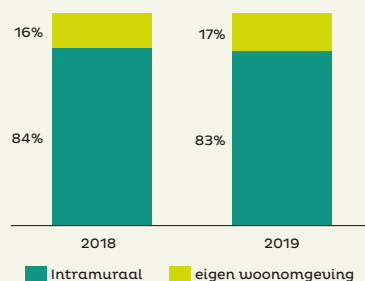
Ontwikkeling ZQP-mix

Verzwarend zorgvraag door toename aantal hogere ZQP's

Deze toename wordt veroorzaakt door **VV5**.

Ontwikkeling verhouding geclusterde zorg vs. zorg in eigen woonomgeving (VPT/MPT/PGB)

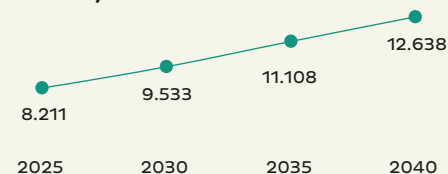

Trend van langer thuis wonen zichtbaar in afgelopen 2 jaar

Toename levering zorg in eigen woonomgeving.

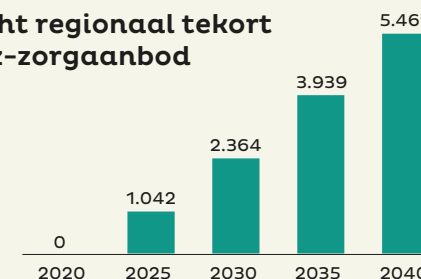
Verwachte vraagontwikkeling

Ontwikkeling aantal Wlz-klanten (exclusief MPT)

De zorgvraag stijgt de komende 20 jaar met **76%**.

Verwacht regionaal tekort aan Wlz-zorgaanbod

In 2040 moeten **5.469** extra klanten van verpleegzorg worden voorzien, zowel thuis, in het verpleeghuis als in tussenvoorzieningen. Deze toenemende zorgvraag gaat gepaard met hogere zorg- en investeringskosten in de regio.

Specifieke kenmerken van de regio

In de regio is sprake van sterke vergrijzing en ontgroening.

Er is nog geen gezamenlijke visie en strategie bepaald voor de regio Zuid-Limburg voor de sector V&V.

Kleinschalige wooninitiatieven zijn in opkomst en groeien. We zien een sterke toename leveringsvorm volledig pakket thuis, zowel geclusterd als ongeclusterd. Er is veel dynamiek in de regio: nieuwe zorgaanbieders, bestuurswisselingen en fusie.

Zorgaanbod voor specifieke doelgroepen

In de regio Zuid-Limburg is er onder andere zorgaanbod voor de volgende specifieke doelgroepen of aandoeningen:

- Dementie en zeer ernstige gedragsproblematiek (D-ZEP)
- Geronto-psiatrie
- Jonge mensen met dementie
- Korsakov
- Multiple sclerose (MS)
- Amyotrofische laterale sclerose (ALS)
- Niet-aangeboren hersenletsel (NAH)
- Ziekte van Parkinson
- Ademhalingsondersteuning

Op dit moment zijn er geen signalen dat sprake is van een 'gap' tussen vraag en zorgaanbod voor specifieke doelgroepen. Met de regio wordt momenteel gewerkt aan een gezamenlijke visie en strategie waarbij ook aandacht zal zijn voor zorgaanbod voor specifieke doelgroepen of aandoeningen.

Regionale afspraken en samenwerkingsverbanden

In de regio wordt de doorstroming van ziekenhuis naar Wlz-zorgaanbieders verbeterd in een samenwerking tussen V&V-zorgaanbieders, ziekenhuis en zorgkantoor in de regio Maastricht-Heuvelland. Andere samenwerkingen in de regio:

- Zorgpunt: ter ondersteuning van verwijzers in de zoektocht naar een passende oplossing bij de zorgvraag van een klant.
- Transitiemiddelen:
 - Het realiseren van betere afstemming en goede ketenafspraken tussen V&V-zorgaanbieders en huisartsen. Er is een project gestart met behulp van de transitiemiddelen waarbij alle stakeholders betrokken worden, zorgaanbieders, zorgkantoor, huisartsen(verenigingen) en een SO-samenwerkingsverband.
 - Inzicht krijgen in waardevolle technologisch innovaties: de gezamenlijke V&V-zorgaanbieders onderzoeken in 2020 of een spraakgestuurd elektronisch cliëntendossier en het gebruik van smart glasses een bijdrage kunnen leveren aan het hoofd bieden aan arbeidsmarktproblematiek.
 - De opleidingscapaciteit en het opleidingsrendement verhogen met als doel de instroom en het behoud van medewerkers te verbeteren. Doelstelling hiervan is dat er eind 2021 sprake is van een daling van de ongewenste uitstroom en stijging van het werkplezier. V&V-zorgaanbieders doen gezamenlijk onderzoek naar wijzigingen in het leerklimaat van de zorgaanbieders die dit doel kunnen bewerkstelligen.

- Het realiseren van een gerichte aanpak voor klanten met een dubbele zorgvraag. Hiermee wordt bedoeld dat een klant zorg nodig heeft uit minimaal twee verschillende domeinen. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld een combinatie van een (chronische) psychogeriatrische en een psychiatrische zorgvraag.
- Academische werkplaats ouderenzorg Zuid-Limburg.
- Diverse lerende netwerken tussen V&V zorgaanbieders.
- Mijnstreek coalitie.
- Er is nog geen specifieke samenwerking tussen CZ zorgkantoor en gemeentes op het gebied van wonen.

Uitvoeringsagenda aanpak capaciteitsvraagstuk

De uitvoeringsagenda in Zuid-Limburg is nog niet vastgesteld. Er ontbreekt momenteel een regionale visie en strategie die gedragen is door zorgkantoor, de zorgaanbieders en alle overige stakeholders. Doelstelling voor 2021 is gezamenlijk met alle zorgaanbieders in de regio Zuid-Limburg een gedragen regiovisie en -strategie vast te stellen. Het traject om dit te bewerkstelligen is reeds in gang gezet.

Innovatieve concepten in de regio

- **Project specialist ouderengeneeskunde**
Dit project heeft als doel te komen tot goede samenwerkingsafspraken tussen kleinschalige zorgorganisaties en huisartsen(verenigingen) omtrent de zorg voor de klanten in de regio Zuid-Limburg.
- **Project smartglasses**
Gericht op het onderzoeken van de toepasbaarheid van smartglasses in de sector Verpleging en Verzorging met als doel een efficiëntere inzet van de schaarse mankracht.
- **Project spraakgestuurd elektronisch cliëntendossier**
Onderzoek naar de toepassingsmogelijkheden van spraaksturing en spraakherkenning in het elektronisch cliëntendossier.
- **Project leerklimaat**
Dit project richt zich op instroom verhogen en behoud van medewerkers, onder meer door opleidingscapaciteit en -rendement te verhogen.
- **Project dubbele zorguragers**
Ouderen met een combinatie van een (chronische) psychogeriatrische en/of somatische en een psychiatrische zorgvraag. Dit zijn dus mensen die zorg, ondersteuning en begeleiding nodig hebben uit minimaal 2 verschillende domeinen. Het risico bestaat dat deze mensen 'tussen wal en schip' vallen. Oftewel dat ze niet de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding op de juiste plek en door juiste medewerkers krijgen. Vanuit vijf organisaties wordt dit risico herkend en ook de verantwoordelijkheid genomen om hier gezamenlijk een gerichte aanpak op te ontwikkelen.

Bouwplannen in de regio

Op dit moment zijn de bouwplannen regionaal nog niet gekwantificeerd. Dit onderwerp wordt wel besproken in bestuurlijke overleggen tussen CZ zorgkantoor en V&V zorgaanbieders. Er is per zorgaanbieder dus inzicht in de bouwplannen en strategie, maar deze is niet uniform in kaart gebracht. CZ zorgkantoor gaat in 2021 gestructureerd de bouwplannen van de V&V-zorgaanbieders in kaart brengen voor de regio Zuid-Limburg.

De bouwplannen die momenteel bij het zorgkantoor bekend zijn betreffen met name verbouwingen van bestaande locaties waarbij er geen sprake is van uitbreiding van capaciteit. Daarnaast is er in de regio veel uitbreiding in de leveringsvorm volledig pakket thuis (VPT), zowel ongeclusterd als geclusterd.

Inleiding

Van iedere zorgkantoorregio is een regioplan voor 2020 beschikbaar in de vorm van een zogenaamde three-pager. Hierin worden 13 onderwerpen toegelicht rond de vraag- en aanbodontwikkelingen in de Wlz-ouderenzorg tussen nu en 2040.

Regioplan

De volgende onderwerpen zijn kwantitatief van aard en staan op de eerste pagina. Hierbij vermelden wij de bron, de peildatum of periode en geven wij een toelichting op de vraag.

Aandeel 75-plussers

Bron CBS (83502NED)

Peildatum/periode 01-01-2019

Toelichting Zorgkantoren maken inzichtelijk hoe de verhouding tussen de (kwetsbare) ouderen en alle inwoners is.

Spreiding intramurale locaties in de regio

Bron Stedelijkheid: CBS (70072ned), 2020
Locaties: Alleen intramurale locaties met minstens 3-26 (kleinschalig) declarerende klanten die een zorgvraag hebben

Peildatum/periode 2020

Toelichting Op dit kaartje is de spreiding van het intramurale zorgaanbod in de regio opgenomen, in relatie tot het aantal inwoners per km².

Ontwikkeling ZZP-mix

Bron AW319 uit declaratie-berichtenverkeer zorgkantoren

Peildatum/periode 2018 en 2019

Toelichting Hier maken zorgkantoren inzichtelijk welke ontwikkeling in zorgvraag er is op basis van de verzilverde zorgprofielen.

Op de wachtlijst

Bron Zorgprisma en RIVM beleidsarme zorg prognose

Peildatum/periode 01-04-2020

Toelichting In iedere zorgkantoorregio wachten Wlz-klanten, soms bewust, op intramurale opname, deze klanten (met status Actief Wachtend en status Niet Actief Wachtend) maken we hier inzichtelijk ten opzichte van het totaal aantal klanten dat intramuraal in zorg is.

Ontwikkeling verhouding geclusterde zorg vs. zorg in eigen woonomgeving

Bron Intramuraal en geclusterd VPT/PGB: Capaciteitsontwikkeling 2017 - 2019 (TNO)
MPT en ongeclusterd VPT: MPT uitvraag zorgkantoren, ongeclusterd VPT: Pivots BP - 2018 / 2019 (TNO)

Peildatum/periode Intramuraal en geclusterd VPT/PGB: 2017 tot en met 2019
MPT en ongeclusterd VPT: december 2018 en december 2019

Toelichting Hier maken we inzichtelijk hoeveel procent van de Wlz-klanten zorg geclusterd (intramuraal en geclusterd VPT en geclusterd PGB) ontvangen en hoeveel procent van de Wlz-klanten zorg in een thuisituatie ontvangt (MPT en ongeclusterd VPT).

Noot: Ongeclusterde PGB-zorg is niet meegenomen.

Ontwikkeling aantal Wlz-klanten

Bron	ZZP 4 t/m 10 VV, Beleidsarme vraagprognose (bron: RIVM, verkregen via TNO)
Peildatum/periode	2018 - 2040
Toelichting	Aan de hand van de beleidsarme vraagprognose die TNO uit de RIVM-data heeft bepaald, maken we inzichtelijk welke ontwikkeling van de vraag er in de specifieke zorgkantoorregio verwacht wordt richting 2040.

Verwacht regionaal tekort aan Wlz-capaciteit

Bron	ZZP 4 t/m 10 VV, Beleidsarme vraagprognose (bron: RIVM verkregen via TNO)
Peildatum/periode	2018 - 2040
Toelichting	Hier laten de zorgkantoren zien op welke wijze het zorgaanbod zich moet ontwikkelen willen we alle toekomstige Wlz-klanten van zorg voorzien. Wij gaan hierbij uit van gelijkblijvende overige omstandigheden.

Onderstaande onderwerpen zijn kwalitatief van aard, hieronder geven wij een toelichting.

Specifieke kenmerken van de regio

Dit onderwerp geeft inzicht in de diversiteit aan ontwikkelingen per regio en is soms gerelateerd aan kwantitatieve gegevens. Die ontwikkelingen kunnen impact hebben op de oplossingsrichting om aan de toekomstige zorgvraag invulling te geven in de zorgkantoorregio.

Zorgaanbod voor specifieke doelgroepen

Het doel van toelichting op dit zorgaanbod is om de 'gap' tussen zorgvraag en zorgaanbod te verduidelijken. Voor welke vraag is wel/geen zorgaanbod beschikbaar? En hoe ontwikkelen zorgvraag van en zorgaanbod voor specifieke doelgroepen zich?

Regionale afspraken en samenwerkingsverbanden

Het is relevant om bestaande afspraken inzichtelijk te maken en te weten of knelpunten al (kunnen) worden opgepakt.

Uitvoeringsagenda aanpak capaciteitsvraagstuk

De toelichting op dit onderwerp geeft inzicht in hoe knelpunten binnen de regio worden opgepakt, met welke stakeholders en met welk doel. Dit kan impact hebben op het bereiken van de capaciteitsdoelen

Innovatieve concepten in de regio

Dit onderwerp geeft inzicht in innovatieve oplossingen om het capaciteitsvraagstuk te helpen oplossen. Dit kan gericht zijn op met innovatie langer thuis wonen, maar ook innovatieve woonzorgconcepten, nieuwe innovatieve samenwerkingsverbanden, arbeidsbesparende innovaties etc.

Bouwplannen in de regio

Dit onderwerp geeft inzicht in toekomstige verpleeghuiscapaciteit (geclusterde VPT-capaciteit en intramurale capaciteit) door middel van bouwen (zowel verbouw, nieuwbouw als sloop) en het mogelijke tekort van zowel verpleeghuis- als zorgcapaciteit in relatie tot de toekomstige zorgvraag.